

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 5. maj 2022
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Pierre Nydal
Sagsnr.: 2021-10-0780
Dok.: 2427840

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål A fra Folketingets Retsudvalg den 10. maj 2022

Samrådsspørgsmål A:

”Vil ministeren redegøre uddybende for hvert enkelt element i det fremsatte lovforslag, herunder angive hvilke elementer i det fremsatte forslag, der efter regeringens opfattelse er presserende at få gennemført i indeværende samling, og som ikke allerede er indeholdt i eksisterende regelsæt?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Britt Bager (KF), Preben Bang Henriksen (V), Peter Skaarup (DF) og Pernille Vermund (NB).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Svar:

[Indledning]

Tak for invitationen til at komme her i dag og gennemgå et vigtigt lovforslag, der grundlæggende handler om at skabe et tryggere samfund for danskerne.

Lovforslaget hviler overordnet på to søjler.

For det første har vi en søjle med tryghedsskabende initiativer rettet mod nattelivet, der vil kunne gøre en konkret forskel her og nu.

For det andet har vi en søjle med kriminalitetsforebyggende og resocialiserende initiativer, der har en mere langsigtet virkning.

For mig at se hænger de to søjler sammen.

Når vi med den ene hånd strammer skruen over for vold og utryghed i nattelivet og på S-togsstationerne, så må vi med den anden hånd også række ud til de unge mennesker, der – selvom de måske er kommet på afveje – vil en anden vej.

Som ønsket vil jeg nu gennemgå de enkelte initiativer.

[Om krav om dørmand]

Først har vi initiativet om dørmænd.

Det handler helt enkelt om, at serveringssteder i nattelivszonerne, der vælger at servere alkohol, og som har åbent mellem kl. 24 og kl. 5, skal have en dørmand til stede, som primært skal stå ude foran stedet.

Vi skal have flere ”voksne” og frem for alt ædru til stede i områder, hvor der er en særlig risiko for, at der kan opstå konflikter.

Nogle, som de unge kan række ud til, hvis der opstår problemer, eller hvis de har brug for hjælp eller føler sig utrygge.

Der er kommet hørings svar fra erhvervslivet, der ønsker en mere præcis målretning af kravet om dørmand, og det er jeg villig til at se på.

[Om forbud mod salg af alkohol]

Det næste initiativ handler i bund og grund om, at det ikke skal være muligt at købe alkohol fra butikker, kiosker og lignende i nattelivszonerne fra kl. 24 til kl. 5.

Vil de unge så slet ikke have mulighed for at købe alkohol? Jo, det vil de. De vil stadig kunne få serveret alkohol inde på natklubberne, barerne, værtshusene osv.

Det bidrager til utryghed, når fortovene og vejene er fulde af berusede mennesker, der står og drikker på gaden.

Det afgørende her er, at vi får fjernet motivationen for, at festen trækker ud på gaden, så folk i stedet indtager deres alkohol inde på serveringsstederne, hvor det sker under mere kontrollerede og trygge former og uden at være til gene for forbipasserende og omkringboende.

Det er noget, som vi ved, virker. Det mindsker vold.

Et tysk studie viser, at der skete et fald i antallet af anmeldelser om simpel vold og grov vold med henholdsvis 11 og 8 procent i de sene aften- og nattetimer i en delstat, hvor der i årene 2010-2017 var et forbud mod detailsalg af alkohol sent om aftenen og om natten.

Jeg kan fornemme, at flere partier er skeptiske omkring dette forslag. Og jeg er klar over, at der måske vil være et flertal, der ønsker at fjerne dette element. Regeringen mener fortsat, at det vil være fornuftigt at lade sig

inspirere af de tyske erfaringer, men må selvfølgelig anerkende Folketingets flertal.

[Om bortvisning af potentielle uromagere]

Det leder mig til næste initiativ i lovforslaget, som handler om at give politiet mulighed for at bortvise potentielle uromagere fra en eller flere nattelivszone resten af aftenen og natten.

Hvis en person bliver bortvist, vil bortvisningen gælde indtil kl. 5.

Det minder om den mulighed, politiet har i politiloven og ordensbekendtgørelsen for at give en person påbud om, at de skal holde sig væk fra bestemte områder.

Det er dog nyt, anderledes og målrettet nattelivszone, at politiet får mulighed for at sige til en person, at vedkommende skal holde sig væk fra nattelivszone resten af aftenen og natten.

Det handler om at få sendt potentielle uromagere væk fra festen i tide, inden tingene eskalere og eksempelvis fører til et overfald.

[Om forbud mod paradekørsel]

Som det sidste initiativ rettet mod nattelivet har vi forslaget om at indføre et forbud mod ikke-nødvendig kørsel i nattelivszoneerne fra kl. 24 til kl. 5.

Det er et initiativ, der helt grundlæggende handler om at få den såkaldte ”paradekørsel” væk fra nattelivets veje, hvor den på ingen måde hører hjemme.

Med forslaget ønsker vi naturligvis ikke at ramme forældre, der skal hente deres børn efter en bytur, eller beboeren, der har behov for at parkere sin bil.

De skal stadig kunne køre ind i nattelivszoneerne.

Det er de personer – f.eks. med tilknytning til bandemiljøet – der kører rundt og tiltrækker sig opmærksomhed ved at køre alt for stærkt eller alt for langsomt og spiller høj musik til stor gene og utryghed for omgivelserne, vi vil ramme med forslaget.

Politiet vil desuden i samarbejde med vejmyndigheden kunne beslutte at undtage veje fra forbuddet.

Det skal sikre, at forbuddet ikke kommer til at ramme hovedveje og dermed skabe trafikale problemer.

[Om udvidelse af lov om vagtvirksomhed]

Endelig indeholder søjlen med her-og-nu-initiativerne et forslag om at give private vagtvirksomheder mulighed for at udøve vagtvirksomhed på togstationer.

Det er ikke nogen hemmelighed, at der har været problemer med utryghedsskabende adfærd på visse S-togsstationer. Vi har også set eksempler på voldelige overfald.

Derfor giver det i min optik god mening at give bl.a. DSB mulighed for at hyre vagter til at patruljere på S-togsstationer for at øge trygheden.

[Særvilkår om økonomisk kontrol]

Nu vil jeg rette mig mod lovforslagets anden søjle – altså de mere langsigtede initiativer rettet mod børn og unge med et kriminalitetsforebyggende og resocialiserende formål for øje.

Vi vil for det første indføre et nyt særvilkår i straffeloven om økonomisk kontrol, der retter sig mod unge i alderen 18 til 25 år.

Vilkåret skal kunne bruges over for unge, som er idømt en betinget dom for visse typer af utryghedsskabende kriminalitet.

Vilkåret vil bl.a. indebære, at kriminalforsorgen skal godkende alle økonomiske dispositioner, der overstiger en beløbsgrænse, som retten fastsætter.

En væsentlig del af vilkåret består desuden i, at kriminalforsorgen sammen med den unge lægger en plan for den unges økonomi, f.eks. ved at lægge et budget, og at der løbende følges op på den unges økonomi gennem samtaler med den unge.

På den måde vil den unge opleve at blive understøttet i at leve på en økonomisk mere ansvarlig og hensigtsmæssig måde.

Vi ved fra undersøgelser, at svære økonomiske vilkår kan bidrage til at øge risikoen for, at nogle personer begår kriminalitet.

Tanken om at hjælpe den unge med at få styr på økonomien for at give bedre forudsætninger for at leve en kriminalitetsfri tilværelse på den anden side af dommen er ikke ny i dansk lovgivning.

Men reglerne er i dag ikke målrettede og anvendes ifølge myndighederne ikke i praksis – det synes jeg er rigtig ærgerligt, så det skal vi selvfølgelig lave om på.

[Målrettede forældre pålæg og børne- og unge pålæg]

For det andet har vi initiativerne om målrettede forældre pålæg og børne- og unge pålæg ved utryghedsskabende adfærd.

Med lovforslaget lægges der op til at udvide anvendelsesområdet for at meddele forældre pålæg og børne- og unge pålæg efter serviceloven.

Det foreslås, at oplysninger om, at et barn eller en ung har udvist utryghedsskabende adfærd på et sted, hvortil der er almindelig adgang, skal være en indikator, der kan føre til pålæg.

Det vil på den måde blive tydeliggjort i loven, at utryghedsskabende adfærd udgør en reel fare for udviklingen hos de børn og unge, der udviser den.

Utryghedsskabende adfærd kan være en glidebane og i værste tilfælde føre til en kriminel tilværelse.

Med forslaget vil vi derfor give kommunerne mulighed for at sætte tidligt og målrettet ind over for utryghedsskabende børn og unge, så de kan komme ind i en positiv udvikling.

Utryghedsskabende adfærd kan komme til udtryk på mange måder, men den er grundlæggende kendetegnet ved at være en adfærd, der er egnet til at gøre andre mennesker utrygge.

Som eksempel kan nævnes intimiderende, chikanerende eller truende adfærd over for f.eks. forbipasserende.

Med lovforslaget lægges der også op til at indføre en ny handlepligt, som vil kunne fastsættes i et børne- og ungepålæg.

Handlepligten går ud på, at kommunen kan fastsætte, at barnet eller den unge i en begrænset periode ikke må opholde sig i et bestemt område.

Det skal hjælpe barnet eller den unge med at bryde med personer eller miljøer, der hænger ud i bestemte områder, og som har en negativ indflydelse på barnets eller den unges udvikling.

Jeg er klar over, at der fra nogle er et ønske om at udskille denne del af lovforslaget som handler om pålæg og handlepligt, så vi kan stemme om det separat. Det er jeg indstillet på.

[Afslutning]

Det var en gennemgang af forslagene.

Nu står vi med det ene ben inde i sommeren og kan glæde os over lune og lyse aftener.

Vi ved desværre også at det udover hygge og fest kan betyde mere vold. Nye tal fra Rigspolitiet viser, at der er sket en stigning på 22 procent i antallet af voldsanmeldelser fra 1. kvartal 2021 til 1. kvartal 2022. Rigspolitiet peger på, at en medvirkende årsag til stigningen kan være genåbningen af samfundet efter corona.

Det er tal, der gør indtryk. Og også derfor mener jeg, at det vil være gavnligt for en tryk sommer, at vi går konstruktivt til værks og får gennemført disse tiltag.

Til sidst vil jeg sige, at jeg håber, at vi i fællesskab kan finde en god løsning på, hvordan vi bedst får gennemført lovforslaget i indeværende samling.

Jeg vil række ud til partierne for at få en fornemmelse af, hvor de enkelte partier står i forhold til de enkelte initiativer i lovforslaget.

Hvis drøftelserne viser, at der er behov for justeringer, eller hvis der er andre gode idéer, der eventuelt kan tages med i det her lovforslag eller arbejdes videre med i fremtiden, så er jeg meget lydhør.

Og så vil jeg på baggrund af drøftelserne overveje, hvordan lovforslaget eventuelt vil kunne opdeles mest hensigtsmæssigt. Jeg ser meget frem til det videre arbejde. På forhånd tak og tak for ordet.